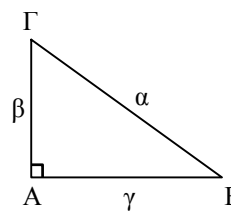

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΜΕΓΕΘΗ – ΜΟΝΑΔΕΣ (SI)		
ΜΕΓΕΘΟΣ	ΣΥΜΒΟΛΟ	ΜΟΝΑΔΑ
Μήκος	l, s, d	m
Μάζα	m	kg
Χρόνος	t	s
Ένταση Ρεύματος	I	A
Θερμοκρασία	T	K
Ποσότητα ύλης	n	mol
Φωτεινή ένταση	I _v	cd

ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΓΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

$$\eta\mu\theta = \frac{\text{απέναντι κάθετος}}{\text{υποτείνουσα}}$$

$$\sigma\upsilon\nu\theta = \frac{\text{προσκειμένη κάθετος}}{\text{υποτείνουσα}}$$

$$\epsilon\phi\theta = \frac{\text{απέναντι κάθετος}}{\text{προσκειμένη κάθετο}}$$

ΓΩΝΙΑ	0° 0 rad	30° $\frac{\pi}{6}$	45° $\frac{\pi}{4}$	60° $\frac{\pi}{3}$	90° $\frac{\pi}{2}$
ημίτονο	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
συνημίτονο	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0
εφαπτομένη	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	∞

$$\eta\mu(\pi-\varphi) = \eta\mu\varphi$$

$$\sigma\upsilon\nu(\pi-\varphi) = -\sigma\upsilon\nu\varphi$$

ΠΡΟΘΕΜΑΤΑ ΜΟΝΑΔΩΝ		
ΠΡΟΘΕΜΑ	ΣΥΜΒΟΛΟ	ΤΙΜΗ
Πολλαπλασία		
giga	G	10 ⁹
mega	M	10 ⁶
kilo	K	10 ³
Υπο/πλάσια		
deci	d	10 ⁻¹
centi	c	10 ⁻²
milli	m	10 ⁻³
micro	μ	10 ⁻⁶
nano	n	10 ⁻⁹
pico	p	10 ⁻¹²

1^ο ΚΕΦ: ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΗ ΚΙΝΗΣΗ

Μετατόπιση: $\Delta\vec{x} = \vec{x}_{\text{τελ}} - \vec{x}_{\text{αρχ}}$

Ταχύτητα: $\vec{v} = \frac{\Delta\vec{x}}{\Delta t}$

Μέση ταχύτητα: $v_{\mu} = \frac{s}{t}$

Επιτάχυνση: $\vec{a} = \frac{\Delta\vec{v}}{\Delta t}$

Ευθύγραμμη ομαλή κίνηση
Εξίσωση θέσης: $\Delta x = v\Delta t$ ή $x = vt$

Ευθύγραμμη ομαλά επιταχυνόμενη κίνηση

Εξίσωση ταχύτητας: $v = v_0 \pm at$

Εξίσωση θέσης: $x = v_0 t \pm \frac{1}{2} at^2$

[Παρατήρηση: το (+) αντιστοιχεί στην επιταχυνόμενη κίνηση ενώ το (-) στην επιβραδυνόμενη]

Στο 1^ο κεφάλαιο προσέξτε τα εξής:

- Η μετατόπιση έχει διαφορά από το διάστημα (s). Σώμα που επιστρέφει στην αρχική του θέση έχοντας διαγράψει μια τροχιά, έχει μετατόπιση μηδέν, όμως το διάστημα είναι διάφορο του μηδενός.
- Μάθετε να μετατρέπετε την ταχύτητα από km/h σε m/s και το αντίθετο.
- Σε ασκήσεις συνάντησης κινητών, να κάνετε οπωσδήποτε ένα καλό σχήμα, όπου θα φαίνονται όλες οι μετατοπίσεις των κινητών. Θα σας βοηθήσει πολύ στην επίλυση των ασκήσεων αυτής της κατηγορίας.
- Όταν μας δίνεται διάγραμμα ταχύτητας – χρόνου, τότε υπολογίζουμε την μετατόπιση κάνοντας εμβαδομέτρηση στο διάγραμμα. Σας θυμίζω ότι:

Εμβαδό τριγώνου: $E = \frac{\beta \nu}{2}$

Εμβαδό τραπέζιου: $E = \frac{B + \beta}{2} \cdot \nu$ Βάσεις στο τραπέζιο είναι πάντα οι δύο παράλληλες πλευρές του.

2^ο ΚΕΦ: ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΣΕ ΜΙΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ**Σύνθεση συγγραμμικών δυνάμεων**Δυνάμεις με ίδια κατεύθυνση: $\Sigma F = F_1 + F_2$ Δυνάμεις με αντίθετη κατεύθυνση: $\Sigma F = |F_1 - F_2|$ **Νόμοι του Newton**1^{ος} νόμος: $\Sigma F=0 \Leftrightarrow$ ακινησία ή $\bar{v}=\text{σταθ.}$ 2^{ος} νόμος: $\Sigma \vec{F} = m\vec{a}$ ή $\Sigma \vec{F} = \frac{\Delta \vec{p}}{\Delta t}$ (Θεμελιώδης νόμος

Μηχανικής)

3^{ος} νόμος: $\vec{F}_{1,2} = -\vec{F}_{2,1}$ Βάρος: $\vec{B} = m\vec{g}$ Ελεύθερη πτώση: $\psi = \frac{1}{2}gt^2$ $v = gt$ **Στο 2^ο κεφάλαιο προσέξτε τα εξής:**

- Διατύπωση 1^{ου} νόμου Νεύτωνα: "Αν η συνισταμένη των δυνάμεων που ασκούνται σε ένα σώμα είναι μηδέν, τότε το σώμα ή ηρεμεί ή κινείται με σταθερή ταχύτητα"

- Διατύπωση 2^{ου} νόμου Νεύτωνα: "Αν σε ένα σώμα ασκηθεί δύναμη $\vec{F}$, τότε του προκαλεί επιτάχυνση $\vec{a}$ ίδιας κατεύθυνσης με την δύναμη και ι μέτρον που δίνεται από τη σχέση $\vec{a} = \frac{\vec{F}}{m}$ "
- Διατύπωση 2^{ου} νόμου Νεύτωνα: "Όταν δύο σώματα αλληλεπιδρούν και το πρώτο εξασκεί δύναμη $\vec{F}$ στο δεύτερο, τότε και το δεύτερο ασκεί αντίθετη δύναμη $-\vec{F}$ στο πρώτο"
- Αδράνεια ονομάζεται η ιδιότητα των σωμάτων να αντιστέκονται στην αλλαγή της κινητικής τους κατάστασης. Μέτρο της αδράνειας ενός σώματος αποτελεί η μάζα του.
- Το βάρος και η μάζα ενός σώματος είναι διαφορετικά φυσικά μεγέθη. Μάζα είναι η ποσότητα της ύλης ενός σώματος ενώ βάρος είναι η δύναμη με την οποία το έλκει η Γη. Π.χ. η μάζα ενός σώματος (ύλη) είναι 78kg, ενώ το βάρος του (δύναμη) είναι περίπου 780N.
- Ελεύθερη πτώση εκτελεί ένα σώμα, όταν κινείται υπό την επίδραση μόνο του βάρους του. Για πτώσεις από μικρά ύψη (ταράτσες πολυκατοικιών κ.τ.λ.) δεχόμαστε ότι ισχύει η παραπάνω συνθήκη.

3^ο ΚΕΦ: ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ**Σύνθεση δυνάμεων που σχηματίζουν 90^ο:**

$$F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2} \quad \text{και} \quad \epsilon\phi\theta = \frac{F_2}{F_1}$$

Συνθήκη ισορροπίας ομοεπιπέδων δυνάμεων:

$$\Sigma F_x = 0 \quad \text{και} \quad \Sigma F_y = 0$$

Τριβή ολίσθησης: $T = \mu N$ **Οριζόντια βολή:**

$$\text{Άξονας } x: \quad v_x = v_0$$

$$x = v_0 t$$

$$\text{Άξονας } y: \quad v_y = gt$$

$$y = \frac{1}{2}gt^2$$

$$\text{Χρόνος κίνησης: } t_k = \sqrt{\frac{2h}{g}}$$

$$\text{Βεληνεκές: } S = v_0 t_k$$

Ομαλή κυκλική κίνηση

$$\text{Συχνότητα: } f = \frac{N}{t} = \frac{1}{T}$$

$$\text{Γραμμική ταχύτητα: } v = \frac{s}{t} = \frac{2\pi R}{T} = 2\pi Rf$$

$$\text{Γωνιακή ταχύτητα: } \omega = \frac{\phi}{t} = \frac{2\pi}{T} = 2\pi f$$

$$\text{Σχέση των δυο ταχυτήτων: } v = \omega R$$

$$\text{Κεντρομόλος επιτάχυνση: } a_k = \frac{v^2}{R} = \omega^2 R$$

$$a_k = \frac{4\pi^2}{T^2} R = 4\pi^2 f^2 R$$

$$\text{Κεντρομόλος δύναμη: } F_k = ma_k \Rightarrow F_k = \frac{mv^2}{R}$$

Στο 3^ο κεφάλαιο προσέξτε τα εξής:

- Η συνισταμένη των δυνάμεων δράσης – αντίδρασης ΔΕΝ έχει νόημα, διότι ενεργούν σε διαφορετικά σώματα.
- Η στατική τριβή είναι ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ σε μέτρο δύναμη, ενώ η τριβή ολίσθησης έχει ΣΤΑΘΕΡΟ μέτρο.
- Η κεντρομόλος δύναμη δεν είναι μια επιπλέον δύναμη, αλλά αποτελεί τη συνισταμένη ΟΛΩΝ των ακτινικά ασκούμενων δυνάμεων στο σώμα.

4^ο ΚΕΦ: ΒΑΡΥΤΗΤΑ

Νόμος παγκόσμιας έλξης: $F = G \frac{m_1 m_2}{R^2}$

Ένταση βαρυτικού πεδίου Γης σε ύψος h από την επι-

φάνειά της: $g = \frac{F}{m} = \frac{B}{m} = G \frac{M_\Gamma}{r^2}$

όπου $r = R_\Gamma + h$

Στην επιφάνεια της Γης $g_0 = G \frac{M_\Gamma}{R_\Gamma^2}$

Δορυφόροι: $v = \sqrt{G \frac{M_\Gamma}{r}}$
 $r = \sqrt[3]{g_0 R_\Gamma^2 \frac{T^2}{4\pi^2}}$

6^ο ΚΕΦ: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έργο δύναμης: $W = Fx \cos \theta$ (υπολογίζεται επίσης και από το Εμβαδόν του διαγράμματος F-x)

Θ.Μ.Κ.Ε.: $W_1 + W_2 + \dots = K_{\text{τελ.}} - K_{\text{αρχ.}} \Leftrightarrow \Sigma W = \Delta K$

Δυναμική ενέργεια: $U = mgh$

Επίσης ισχύει: $-\Delta U = W_{F(1 \rightarrow 2)} \Leftrightarrow U_1 - U_2 = W_{F(1 \rightarrow 2)}$

Μηχανική ενέργεια: $E = K + U$

Α.Δ.Μ.Ε.: $\Delta K + \Delta U = 0 \Leftrightarrow E_{\text{τελ.}} = E_{\text{αρχ.}} = \text{σταθ.}$ (ισχύει μόνο για συντηρητικές ή διατηρητικές δυνάμεις)

Ισχύς: $P = \frac{W}{t}$

Επίσης ισχύει: $P = Fv$

5^ο ΚΕΦ: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΜΗΣ

Ορμή: $\vec{p} = m\vec{v}$

Δύναμη και μεταβολή της ορμής: $\vec{F} = \frac{\Delta \vec{p}}{\Delta t} = \frac{\vec{p}_{\text{τελ.}} - \vec{p}_{\text{αρχ.}}}{\Delta t}$

Α.Δ.Ο: $\vec{p}_{\text{ολ. (τελ.)}} = \vec{p}_{\text{ολ. (αρχ.)}}$

Στο 5^ο κεφάλαιο προσέξτε τα εξής:

- Ένα σύστημα δυο ή περισσότερων σωμάτων ΜΠΟΡΕΙ να έχει συνολική ορμή μηδέν, ακόμα και αν τα σώματα του συστήματος κινούνται.
- Η σχέση $\vec{F} = \frac{\Delta \vec{p}}{\Delta t}$ είναι πιο γενικευμένη από τη σχέση $\vec{F} = m\vec{a}$, διότι η τελευταία δεν ισχύει όταν η μάζα μεταβάλλεται (περίπτωση σχετικιστικών ταχυτήτων).
- Στις μονοδιάστατες ασκήσεις κρούσεων μην ξεχνάτε να ορίζετε θετική φορά στο σχήμα.

Στο 6^ο κεφάλαιο προσέξτε τα εξής:

- Μία δύναμη δεν παράγει έργο όταν είναι κάθετη στη μετατόπιση και όταν δεν μετακινεί το σημείο εφαρμογής της.
- Το έργο της τριβής ολίσθησης είναι ΠΑΝΤΑ αρνητικό (καταναλισκόμενο), και $|W_T| = Q$ (όπου Q θερμότητα)
- Η βαρυτική δυναμική ενέργεια σώματος, μπορεί να πάρει και αρνητικές τιμές (όταν το σώμα βρίσκεται κάτω από το επίπεδο αναφοράς στο οποίο η βαρυτική δυναμική ενέργεια είναι μηδέν).
- Όταν στο σώμα ασκείται και η δύναμη της τριβής ολίσθησης τότε εφαρμόζουμε μόνο το Θ.Μ.Κ.Ε. (επειδή η τριβή είναι μη συντηρητική δύναμη)